

Harjoitus: Vastaamisen helpottaminen asteittain

Tavoite

Lapsen osallistuminen keskusteluun mahdollistetaan. Tällöin osallistumattomuudesta ei tule tapaa.

Ohje

Auta lasta osallistumaan kolmen tai useamman henkilön keskusteluun helpottamalla osallistumista asteittain.

Lapselle on hyvä kertoa etukäteen, että ei haittaa, jos hän ei vielä olekaan valmis. Kerro myös, että kukaan ei suutu hänelle.

Aloita vaiheesta 1. Pidä jokaisen kysymyksen jälkeen vähintään viiden sekunnin tauko, jotta lapsella on aikaa reagoida. Jos lapsi ei vastaa, siirry seuraavaan vaiheeseen.

Jos lapsi ei lopultakaan vastaa puheella tai eleillä, totea muille, että lapsi vielä miettii asiaa ja kertoo, jos/kun on valmis.

1. Toista kysymys, jonka joku muu on esittänyt lapselle, esimerkiksi: "Niin, mitäs meille kuuluukaan?"
  2. Muuta avoin kysymys täsmällisemmäksi. Esimerkiksi kysymyksen "Mitä kuuluu?" voi muuttaa muotoon "Missäs me kävimmekään eilen?"
  3. Muuta kysymys valintakysymykseksi, ja tarjoa kaksi vastausvaihtoehtoa. Esimerkiksi kysymyksen "Missäs me kävimmekään eilen?" voi muuttaa muotoon "Kävimmekö rannalla vai mummilassa?"
  4. Muuta kysymys kyllä/ei-kysymykseksi, johon voi vastata puheella tai eleillä, esimerkiksi "Kävimmekö rannalla?"
-